

Bryssel, 4. toukokuuta 2026
(OR. en)

8825/26
ADD 1

ENER 214
FISC 159
ECOFIN 562
COMPET 517
ENV 444
IND 302

SAATE

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	30. huhtikuuta 2026
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	C(2026) 2853 annex
Asia:	LIITE asiakirjaan KOMISSION SUOSITUS energiantoimitussopimusten keskeisiä sopimusehtoja koskevasta yhteenvedosta

---

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja C(2026) 2853 annex.

Liite: C(2026) 2853 annex

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 30.4.2026
C(2026) 2853 final

ANNEX

LIITE

asiakirjaan

KOMISSION SUOSITUS

energiantoimitussopimusten keskeisiä sopimusehtoja koskevasta yhteenvedosta

{SWD(2026) 126 final}

LIITE

1. Oikeudellinen ja toimintapoliittinen konteksti

Sähkömarkkinoilla annettavat tarjoukset

Direktiivin (EU) 2019/944 11 artiklan 1 a kohdan mukaan loppuasiakkaille on toimitettava yhteenveto keskeisistä sopimusehdoista ennen sopimuksen tekemistä tai jatkamista. Yhteenveto on annettava näkyvästi selkeällä ja ytimekkäällä kielellä, ja siinä on esitettävä direktiivin (EU) 2019/944 10 artiklan 3 ja 4 kohdassa tarkoitettut oikeudet.

Direktiivin (EU) 2019/944 10 artiklan 3 kohdan mukaan toimitussopimuksessa on esitettävä seuraavat tiedot:

- a) toimittajan nimi ja osoite;
- b) tarjottavat palvelut, tarjottavien palvelujen laatu sekä perusliittymän toimitusaika;
- c) tarjottavat ylläpitopalvelutyypit;
- d) menetelmät, joiden avulla voi saada ajantasaisia tietoja kaikista sovellettavista tariffeista, ylläpitomaksuista sekä yhdistetyistä tuotteista tai palveluista;
- e) sopimuksen kesto sekä sopimuksen ja palvelujen, mukaan lukien tuotteet tai palvelut, jotka on yhdistetty kyseisiin palveluihin, uusimiseen ja päättämiseen sovellettavat ehdot sekä se, voidaanko sopimus irtisanoa maksutta;
- f) mahdollinen korvaus ja hyvitysmenettelyt, joita sovelletaan, jos palvelun laatu ei ole sovitun tasoinen, mukaan lukien virheellinen tai viivästynyt laskutus;
- g) menetelmä, jonka avulla aloitetaan tuomioistuinten ulkopuolinen riitojenratkaisumenettely 26 artiklan mukaisesti;
- h) tiedot kuluttajien oikeuksista, mukaan lukien tiedot valitusten käsittelystä ja kaikki tässä kohdassa tarkoitettut tiedot, jotka esitetään selvästi laskussa tai sähköalan yrityksen verkkosivustolla.

Lisäksi direktiivin (EU) 2019/944 10 artiklan 4 kohdassa säädetään, että loppuasiakkaille on ilmoitettava kaikista sopimusehtojen muuttamista koskevista aikomuksista ja niiden oikeudesta irtisanoa sopimus saadessaan tietää ehtojen muuttuvan. Direktiivissä (EU) 2019/944 selitetään myös, miten ja milloin toimittajien on tehtävä tällainen ilmoitus, ja velvoitetaan jäsenvaltiot varmistamaan, että loppuasiakkaat voivat irtisanoa sopimuksen, jos ne eivät hyväksy uusia sopimusehtoja.

Direktiivin (EU) 2019/944 11 artiklan 1 a kohdan mukaan yhteenvedossa on oltava vähintään seuraavat tiedot:

- a) kokonaishinta ja sen erittely;
- b) selvennys siitä, onko hinta kiinteä, muuttuva vai dynaaminen;
- c) toimittajan sähköpostiosoite ja kuluttajien puhelinpalvelun yhteystiedot; sekä
- d) tarvittaessa tiedot kertamaksuista, tarjouksista, lisäpalveluista ja alennuksista.

Kaasumarkkinoilla annettavat tarjoukset

Direktiivin (EU) 2024/1788 11 artiklan 3 kohdassa säädetään, että loppukäyttäjille on annettava yksi ainoa yhteenvedo keskeisistä sopimusehdoista näkyvästi ja ytimekkäällä ja yksinkertaisella kielellä. Siinä myös edellytetään toimittajilta yleiskielen termien käyttöä.

2. Läpinäkyvyyden lisääminen standardoinnin avulla

Jotkin jäsenvaltiot ovat jo ottaneet käyttöön vakiomuotoisia yhteenvetomalleja, joilla säännellään ennen sopimuksen tekoa annettavien tietojen sisältöä. Näiden mallien ulkoasu on vakioitu ja tiivis, ja niiden yhteydessä annetaan yhteenvedon täyttämistä koskevia sääntöjä.

On tärkeää, että vakiomuotoisia yhteenvetomalleja laaditaan useita ja että ne kattavat erityyppiset energiatarjoukset, mukaan lukien seuraavat: kiinteän, muuttuvan tai dynaamisen hinnan sähkösopimukset; tarjoukset, joihin sisältyy lisätuotteita tai -palveluja, jotka on sidottu tai yhdistetty energiatoimitukseen (yhdistetyt tarjoukset); sekä tarjoukset, joiden avulla kuluttajat voivat syöttää ylijäämäsähköä verkkoon.

Käyttäytymistutkimus osoittaa, että kuluttajat haluavat yksinkertaisia tarjouksia, joissa on lyhyet ja yksinkertaiset selitykset, ja haluavat, että tiedot esitetään vakioidussa muodossa noudattaen samaa rakennetta ja korostaen olennaisia tietoja, erityisesti kokonaishintaa, sopimuksen kestoa ja keskeisiä ehtoja. Kuluttajat ymmärtävät tarjoukset paremmin, jos siitä esitetään tiivis ja helposti saatavilla oleva yhteenvedo luettelamakohdiksi muotoiltuna. Tietojen tyyppi ja määrä sekä tapa, jolla tiedot muotoillaan, jäsennetään ja esitetään, vaikuttavat merkittävästi kuluttajien mahdollisuuksiin saada ja arvioida näitä tietoja ja toimia niiden pohjalta.

Ensimmäisellä sivulla oleva laatikko, jossa korostetaan keskeisiä kuluttajansuojatoimenpiteitä ja riskejä, voi olla tehokas tapa lisätä kuluttajien vaikutusmahdollisuuksia. Samalla olisi otettava käyttöön kaksitasoinen esitystapa, jossa tiedot esitetään kerrostetussa muodossa. Tärkeimmät tiedot, kuten hinnoittelua, sopimuksen kestoa ja irtisanomista koskevat tiedot, olisi esitettävä näkyvästi ensimmäisellä tasolla. Toisella tasolla olisi sen jälkeen annettava yksityiskohtaisempia tietoja, mukaan lukien toimittajien velvoitteet ja kuluttajien oikeudet, jotta kuluttajat voivat helposti saada ja ymmärtää sopimuksensa ehdot.

Heikossa asemassa olevien asiakkaiden tarpeisiin vastaamiseksi malliin olisi tarvittaessa sisällytettävä erityisiä lisätietoja tai linkkejä sosiaalipalveluihin. Yhteenvedossa voisi esimerkiksi olla erityinen osio, jossa annettaisiin tietoa heikossa asemassa oleville asiakkaille ja energiaköyhyydestä kärsiville, mukaan lukien sosiaalisin perustein määritetyt hintoja koskevat ehdot, alennukset ja linkit muihin tukipalveluihin.

Yhteenvedo olisi pidettävä erillään täydellisistä sopimusehdoista. Jos kuluttaja kuitenkin tekee sopimuksen yhteenvedon saatuaan, mallin tiedoista voi tulla osa sopimusehtoja. Yhteenvedossa olisi joka tapauksessa oltava selkeä voimassaoloaika sekä myöntämispäivä ja voimassaolon päättymispäivä sen varmistamiseksi, että tiedot ovat paikkansapitäviä ja ajantasaisia.

Sääntelyviranomaisten olisi seurattava yhteenvedon käyttöä ja vaikuttavuutta sen varmistamiseksi, että toimittajat ja tapauksen mukaan välittäjät ja energiapalvelujen tarjoajat noudattavat vaatimuksia ja että kuluttajia suojellaan riittävästi. Seurannan avulla voidaan yksilöidä parannuskohteita ja tehdä malliin tarvittavia mukautuksia, mikä parantaa kuluttajien kokemusta ja kuluttajansuojaa energiamarkkinoilla.

3. Yhteenvedoa koskevat ohjaavat periaatteet

Saavutettavuus

Osallistavuuden ja saatavuuden varmistamiseksi yhteenveto olisi asetettava kaikkien kuluttajien saataville heidän valitsemallaan pysyvällä välineellä, kuten paperilla, ja sen olisi oltava pysyvästi saatavilla, jotta kuluttajat voivat tarkastella kriittisiä tietoja uudelleen.

Lisäksi tiedot olisi esitettävä käyttäjäystävällisellä ja soveltuvalla tavalla, joka on räätälöity kuluttajien tarpeisiin. Digitaaliset versiot olisi suunniteltava siten, että ne toimivat eri laitteissa ja myyntikanavissa. Olisi otettava huolellisesti huomioon niiden tarpeet, joiden mahdollisuudet käyttää digitaalisia resursseja ovat rajalliset tai jotka käyttävät mieluummin muuta kuin digitaalista viestintää.

Olisi myös varmistettava tasapuolinen saavutettavuus vammaisille henkilöille ja niille kuluttajille, joilla on rajalliset digitaaliset taidot tai käytettävissään rajalliset yhteydet. Yhteenvetoon sisältyvien tietojen, niin painetussa kuin sähköisessä muodossa olevien, olisi täytettävä asiaankuuluvat esteettömyysvaatimukset.

Selkeys

Olenaiset sopimusehdot on esitettävä selkeästi ja yksinkertaisesti. Tiedot olisi esitettävä loogisessa ja käyttäjäystävällisessä järjestyksessä, jota loppuasiakkaat voivat helposti seurata, ja ne olisi ilmaistava ytimekkäinä virkkeinä tietojen ymmärtämisen parantamiseksi ja tiedonhaun nopeuttamiseksi.

Läpinäkyvyyden ja kuluttajansuojan parantamiseksi ”Keskeiset suojatoimet ja riskit” -laatikko voisi olla hyödyllinen kuluttajille. Siinä voitaisiin esittää muun muassa seuraavat olenaiset tiedot: i) hinta ja mahdolliset hinnannuutokset, mukaan lukien riskivaroitus muuttuvan tai dynaamisen hinnan sopimuksista ja niihin liittyvästä laskutettavan summan vaihtelusta; ii) sopimuksen irtisanomista koskevat ehdot ja tähän liittyvät maksut; ja iii) neuvontaa ja riitojenratkaisua koskevat yhteydenotot.

Kaksitasoista lähestymistapaa pidetään hyvänä käytäntönä keskeisiä sopimusehtoja koskevan yhteenvedon esittämisessä, koska sen avulla monimutkaisia tietoja voidaan esittää selkeästi ja kuluttajaystävällisesti.

Johdonmukaisuuden varmistamiseksi ja sähkö- ja kaasumarkkinoiden ymmärrettävyyden parantamiseksi kaikkien toimittajien ja tarvittaessa välittäjien ja energiapalvelujen tarjoajien olisi lisäksi käytettävä yhteistä terminologiaa johdonmukaisesti kaikessa viestinnässä, markkinointimateriaalissa, tarjouksissa, sopimuksissa ja laskuissa.

Tiedot olisi annettava käyttäen yleistajuista sanastoa. Olisi noudatettava selkeäkielisyyden periaatetta, ja olisi otettava käyttöön kansallinen sanasto, johon sisältyvät pakolliset termit (esimerkiksi kiinteä/muuttuva/dynaaminen hinta, sitoutumisaika, irtisanomismaksu). Yhteenvedossa olisi käytettävä ainoastaan näitä termejä johdonmukaisuuden ja vertailtavuuden varmistamiseksi, ja se olisi kirjoitettava luetunymmärtämisen tason B1–B2 mukaiseksi, jotta se olisi laajasti kuluttajien ymmärrettävissä. Jos teknistä kieltä, lyhenteitä, alakohtaista ammattisanastoa tai monimutkaisia lauserakenteita ei ole mahdollista välttää, olisi annettava selkeät ja yleiskieliset selitykset.

Luettavuus

Kuluttajien olisi voitava saada silmäilemällä käsitys tarjouksen keskeisistä näkökohdista, ja yhteenvedon olisi oltava mahdollisimman lyhyt.

Tiedot olisi esitettävä lyhyitä virkkeitä käyttäen, ja keskeiset tiedot olisi esitettävä näkyvästi ensimmäisellä sivulla. Jos kaikkia keskeisiä tietoja ei ole mahdollista esittää näkyvästi yhdellä sivulla, ne olisi esitettävä yhteenvedon ensimmäisessä osiossa enintään kahdella sivulla. Tätä

osiota voidaan pidentää esimerkiksi sen vuoksi, että tiedot olisivat vammaisten kuluttajien saatavilla.

Jotta tiedot olisivat helppotajuiset, ne olisi esitettävä ytimekkäästi käyttäen helppolukuista kirjasintyyppiä ja -kokoja ja tarkoitukseen sopivia värejä. Olennaiset tiedot olisi korostettava esimerkiksi käyttämällä lihavoitua kirjasinlajia, erottamalla ne ympäröivästä tekstistä tai vastaavalla tavalla. Kirjasinkokojen olisi oltava riittävän helposti luettavia, yleensä vähintään 10 pistettä, jotta tietoja voidaan tarkastella lähietäisyydeltä. Yhteenvedon osioiden rajaamisessa olisi käytettävä selvästi erottuvia otsikoita, sopivaa rivinväliä ja asettelua, jotta ulkoasu olisi visuaalisesti houkutteleva ja organisoitu.

Ymmärrettävyyden parantamiseksi voidaan käyttää symboleja, kuvakkeita tai yksinkertaisia visuaalisia apuvälineitä edellyttäen, että ne eivät käännä huomiota pois tekstistä tai heikennä saavutettavuutta.

Tiettyjen välineiden, kuten matkapuhelinnäyttöjen, tekniset rajoitukset olisi otettava huomioon. Tekstiä olisi voitava mukauttaa erilaisiin digitaalisiin ympäristöihin ja suurentaa näkyvyyden parantamiseksi sähköisissä laitteissa.

Vertailukelpoisuus

Vertailukelpoisuus on olennaisen tärkeää, jotta kuluttajat voivat tehdä tietoon perustuvia valintoja ja valita tarpeitaan ja mieltymyksiään parhaiten vastaavan sopimuksen. Tämän saavuttamiseksi kaikkien toimittajien ja tapauksen mukaan välittäjien ja energiapalvelujen tarjoajien olisi käytettävä vakiintunutta terminologiaa ja vakiomuotoista yhteenvedoa keskeisistä sopimusehdoista, jotka esitetään yhtenäisessä muodossa.

Yhteenvedon olisi oltava julkisesti saatavilla, se olisi esitettävä toimittajan verkkosivustolla ja se olisi sisällytettävä vertailuvälineisiin. Toimittajien olisi julkistettava kattava yleiskatsaus tarjouksistaan kahdessa toisinaan täydentävässä muodossa. Sen lisäksi, että toimittajat julkaisevat helppolukuisen yhteenvedon, joka antaa selkeän ja ymmärrettävän yleiskuvan tarjouksen ehdoista, niiden olisi myös julkaistava koneellisesti luettava tiedosto, joka sisältää kaikki pakolliset kentät ja jolla on pysyvä URL-osoite. Tällä tavoin toimittajat mahdollistavat sen, että vertailuvälineet voivat vastaanottaa ja käsitellä automaattisesti tarjouksen tietoja. Näin myös virtaviivaistetaan viranomaisvalvontaa, minkä ansiosta sääntelyviranomaiset voivat valvoa sääntöjen noudattamista ja tehdä markkina-analyysseja tehokkaasti.

Jotta saatavilla olevat vertailuvälineet olisivat helposti kuluttajien saatavilla, yhteenvedossa olisi esitettävä näkyvästi linkki tai QR-koodi, jossa on linkki riippumattomiin vertailuvälineisiin.

Aikataulu

Aikataulu on ratkaiseva tekijä. Jotta asiakkailta olisi riittävästi aikaa tarkastella ja vertailla tietoja ilman painetta, yhteenvedo olisi toimitettava hyvissä ajoin ennen kuin sopimus tai tarjous sitoo loppuasiakasta, myös silloin, kun käytetään etäviestintävälineitä.

Yhteenvedon toimittamisen ajoitusta olisi harkittava huolellisesti, ja se olisi mukautettava eri myyntikanaviin. Yhteenvedon toimittamiselle olisi asetettava erityiset määräajat kansallisella tasolla. Esimerkiksi verkkomyynnin osalta yhteenvedo voitaisiin lähettää asiakkaan ilmoittamaan sähköpostiosoitteeseen samana päivänä, jona sitä pyydetään. Puhelinmyynnissä yhteenvedo voidaan toimittaa saman päivän aikana, jos se lähetetään sähköpostitse, tai muutaman työpäivän kuluessa, jos asiakas vastaanottaa sen mieluummin postitse. Ovelta ovelle -myynnissä yhteenvedo olisi esitettävä asiakkaalle näkyvästi ennen sopimuksen allekirjoittamista.

Telemarkkinoinnin ja ovelta ovelle -myynnin osalta on erityisen tärkeää varmistaa läpinäkyvyys ja vastuuvollisuus. Sen vuoksi toimittajien ja tapauksen mukaan välittäjien ja energiapalvelujen tarjoajien olisi toimitettava yhteenveto asiakkaalle ennen kuin ne saavat tämän suostumuksen sopimukseen, ja niiden olisi myös kirjattava todennettavissa olevat todisteet toimituksesta, mukaan lukien aikaleima ja käytetty kanava.

Kaikissa muualla kuin elinkeinonharjoittajan toimitiloissa tehdyissä sopimuksissa loppuasiakkaille olisi ilmoitettava pysyvällä välineellä peruuttamisoikeudesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/83/EU¹ mukaisesti. Jos yhteenveto toimitetaan alle 24 tuntia ennen sopimuksen allekirjoittamista, toimittajia ja tapauksen mukaan välittäjiä ja energiapalvelujen tarjoajia olisi pyydettävä lähettämään asiakkaalle lyhyt muistutus peruuttamisoikeudesta kuluttajan valitsemaa pysyvää välinettä käyttäen.

4. Yhteenvetomallin laatimista koskevat ohjeet

Yhteenvedossa olisi esitettävä seuraavat tiedot:

Toimittajan tunnistetiedot

- Toimittajan nimi, tarjouksen nimi, toimittajan logo ja asiakkaiden puhelinpalvelun numero tai asiakaspalvelun muut yhteystiedot olisi esitettävä näkyvästi ensimmäisen sivun yläreunassa.
- Toimittajan osoitteen, sähköpostiosoitteen ja verkkosivuston olisi oltava helposti löydettävissä.
- Yhteystiedoissa voidaan myös ilmoittaa mahdollisuudesta käyttää verkkolomakkeita tai muun tyyppistä suoraa yhteydenottoa ja mainita mahdolliset välittäjät.

Palvelun kuvaus

- Tuotteen nimi, energiapalvelu(t) ja keskeiset ominaisuudet (mukaan lukien sopimustyyppi) sekä soveltuvissa tapauksissa mukaan liitettävän laitteen ja/tai palvelun tyyppi olisi ilmoitettava.
- Lisäksi olisi annettava energialähteiden yhdistelmää koskevat tiedot. Jos tarjousta markkinoidaan vihreänä, kestäväenä tai vastaavana, siihen olisi sisällytettävä selkeä selvitys energian hankinnasta ja sertifiointista (alkuperätakuut), jotta loppuasiakkaat voivat helposti ymmärtää tarjouksen sekä valintansa ympäristövaikutukset.
- Tarvittaessa olisi esitettävä asianmukaisella tavalla tiedot vammaisille loppuasiakkaille tarkoitetuista tärkeimmistä tuotteista ja palveluista. Jos vammaisille asiakkaille tarkoitettuja eri tuotteita ja palveluja koskevat tiedot ovat laajat ja vaihtelevat, yhteenvedossa voidaan ilmoittaa, että yksityiskohtaiset tiedot näistä ovat saatavilla erikseen.
- Yhdistettyjen tarjousten osalta yhteenvedossa olisi selvennettävä yhdistetyn tarjouksen tyyppi (esimerkiksi kaasun- ja sähköntoimitus; energiantoimitus muiden kuin energiaan liittyvien palvelujen kanssa; sekä sellaisten sähkön

---

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/83/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, kuluttajan oikeuksista, neuvoston direktiivin 93/13/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 1999/44/EY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 85/577/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/7/EY kumoamisesta (EUVL L 304, 22.11.2011, s. 64, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/83/oj>).

varastointijärjestelmien asennus, käyttö ja ylläpito, jotka on yhdistetty omaan kulutukseen tarkoitettua uusiutuvaa sähköä tuottavien laitojen kanssa).

- Olisi annettava selkeät tiedot tuotteista ja/tai palveluista, jotka on yhdistetty sähkön- tai kaasuntoimituksiin, sekä selvitys siitä, ovatko ne pakollisia vai vapaaehtoisia. Samalla olisi kuvattava selkeästi palveluntarjoajien ja tarvittaessa niiden yhteisöjen roolit ja vastuut, joiden kanssa loppuasiakkaan odotetaan olevan tekemisissä.
- Sovellettavat ehdot, korvaukset ylijäämäsähkön syöttämisestä verkkoon, maksut ja menettelyt olisi asetettava sellaisten loppukäyttäjien saataville, jotka jo osallistuvat tai harkitsevat osallistumista käyttäjäkohtaiseen omaan kulutukseen ja/tai energian yhteiskäyttöön.

Hintatiedot

- Olisi annettava selkeä selvitys tariffirakenteesta ja siitä, onko hinta kiinteä, muuttuva vai dynaaminen.
- Hintatietoihin olisi sisällytettävä i) sähkön tai kaasun kokonaishinta; ii) kaikkien kustannustekijöiden eli toimitusten, jakelukustannusten, verojen ja maksujen erittely; iii) yhtenäinen yksikköhinta, joka sisältää kaikki maksut ja verot; iv) tarvittaessa tiedot kertamaksuista, tarjouksista, lisäpalveluista ja alennuksista; ja v) tarvittaessa pakolliset maksut.
- Hintatiedot kilowattituntia tai kuutiometriä kohti ja vuotuiset kokonaiskustannukset sekä selvitys hinnan laskentamenetelmästä olisi esitettävä selkeästi, jotta loppuasiakkaat voivat helposti vertailla eri tarjouksista, mitä toimittajat veloittavat sähkön- tai kaasunkulutuksesta ja vuotuisesta kiinteästä maksusta.
- Hintatiedot olisi esitettävä muodossa, joka mahdollistaa kuluttajille hintojen vertailun, ja niistä olisi tarvittaessa käytävä ilmi mahdolliset ajallisesti rajoitetut alennukset ja laitteiden hinnat. Jos kyseessä on tarjoushinta, tästä olisi ilmoitettava selkeästi, mukaan lukien myös se, kuinka kauan alennus on voimassa, mitä ehtoja alennuksiin sovelletaan (esim. ei muutoksia ennen tiettyä päivämäärää) ja mikä on kokonaishinta ilman tarjousta. Tarvittaessa hintatakuun kesto ja laajuus sekä hintatakuun voimassaolon päättymisen jälkeen sovellettavat hinnat olisi esitettävä selkeästi.
- Dynaamisten hintojen ja joustavia hintakomponentteja sisältävien sopimusten osalta yhteenvedon olisi sisällytettävä selkeä ja helppotajuinen selitys hinnan määrittävästä kaavasta, indeksistä, johon kaava on sidottu, ja tieto siitä, mistä loppuasiakas voi seurata hinnanmuutosten kehitystä, sekä tieto hinnanmuutosten tiheydestä. Sähkön perushinnan ylittävät kulutuksesta riippuvat kustannukset, kuten spot-markkinahinnan lisämaksut, olisi ilmoitettava erikseen kilowattituntia kohti.
- Dynaamisen hinnan sähkösopimusten ja joustavia hintakomponentteja sisältävien sopimusten osalta loppuasiakkaille olisi esitettävä havainnollistavia, mitattuihin arvoihin ja toimittajan ennusteisiin perustuvia (kuukausi- tai vuositaso) kustannusennusteita, joiden avulla loppuasiakkaat voivat arvioida laskunsa suuruutta. Yhteenvedossa olisi selitettävä, miten hintaennusteet on laskettu ja mitkä ovat mahdolliset riskit, kun hinta ei ole kiinteä tai se ei ole tiedossa etukäteen. Näin loppuasiakas ymmärtää sopimuksen edut ja haitat. Lisäksi olisi esitettävä havainnollisia vertailuja toimittajan eri tarjousten välillä, jotta kuluttajat voivat paremmin arvioida kunkin sopimustyyppin sopivuutta.

- Kun kyseessä ovat sähkötarjoukset loppukäyttäjille, joilla on aurinkopaneeleja, yhteenvedossa olisi esitettävä korvaus sellaisille asiakkaille, jotka syöttävät ylijäämä sähköä verkkoon. Yhteenvedossa olisi myös esitettävä mahdollisesti perittävät maksut ja myös niiden perustana olevat kustannukset, näiden kustannusten laskentatapa, tilanteet, joissa kustannukset syntyvät, milloin nämä kustannukset on maksettava, sekä muut asiaankuuluvat tiedot.

Sopimuksen voimassaoloaika, uusiminen ja irtisanominen

- Sopimuksen kestoä koskevat tiedot olisi esitettävä näkyvästi.
- Tärkeimmät sopimuksen uusimista ja irtisanomista koskevat ehdot (jotka johtuvat joko sopimuksen voimassaolon päättymisestä tai ennaikaisesta irtisanomisesta) olisi sisällytettävä mukaan, samoin kuin tieto siitä, voidaanko sopimus irtisanoa maksutta.
- Niiden loppuasiakkaiden osalta, jotka vapaaehtoisesti irtisanovat määräaikaista, kiinteähintaisia sähköntoimitussopimukset ennen niiden voimassaolon päättymistä, yhteenvedon olisi sisällytettävä irtisanomismaksut ja maksun laskentakaava.
- Jos tarjoukseen sisältyy sitoutumisaika, yhteenvedossa olisi mainittava sen kesto sekä siihen liittyvät edut ja seuraamukset.
- Energiantoimitussopimuksen ehdot olisi lueteltava erillään muiden tuotteiden tai palvelujen ehdoista, ja niihin olisi sisällytettävä erittely niiden kustannuksista, sopimuskausista ja mahdollisista vähimmäiskestoä koskevista sitoumuksista.
- Sopimuskauden aikana tapahtuvia hinta- tai tariffimuutoksia koskevat ehdot olisi ilmoitettava selkeästi.
- Kun on kyse yhdistetyistä tarjouksista, joihin sisältyy laitteita, yhteenvedossa olisi annettava selkeä ja tiivis selvitys siitä, miten laitteet palautetaan, jos sopimus irtisanoaan. Tähän olisi sisällytettävä tiedot sovellettavista maksuista ja seuraamuksista.

Palvelut, vaateet ja kuluttajien oikeudet

- Yhteenvedossa olisi ilmoitettava, miten hinnoista ja yhdistetyistä tuotteista tai palveluista voi saada tietoa (internet, puhelin jne.).
- Siihen olisi sisällytettävä tiedot laskutuspäivästä, laskutustiheydestä ja maksutapavaihtoehdoista.
- Yhteenvedossa on myös esitettävä selkeä ja ymmärrettävä selvitys käytettävissä olevista oikeussuojakeinoista toimitushäiriöiden tai palvelun laatupuutteiden varalta, mukaan lukien virheellinen tai viivästynyt laskutus, sekä korvaus- ja palautusjärjestelyistä.
- Olisi myös annettava tiedot toimittajan palveluista, toimittajan suorittamasta valitusten käsittelystä (mukaan lukien määräaika valitukseen vastaamiselle) ja mahdollisista kuluttajien saatavilla olevista korvauksista.
- Yhteenvedon olisi sisällytettävä tiedot kustannuksista, jotka toimittaja perii, jos maksua ei suoriteta. Toimittajan ja loppuasiakkaan välisen riita-asian osalta yhteenvedossa olisi myös selitettävä, että riita-asian ratkaisemisen aikana on mahdollista maksaa ainoastaan laskun riidaton osa.

- Olisi annettava lyhyt selvitys tuomioistuimen ulkopuolisesta riitojenratkaisumenettelystä ja siitä, miten tällainen menettely käynnistetään.
- Lisäksi olisi annettava tietoa siitä, mistä kuluttajat voivat saada apua ja neuvoja (esimerkiksi sääntelyviranomaisten ja kuluttajajärjestöjen yhteystiedot) ja missä kuluttajan oikeuksia koskevat yksityiskohtaiset tiedot julkaistaan (esimerkiksi toimittajan verkkosivusto).

Muut olennaiset tiedot

- Lisäpalveluista, mukaan lukien sosiaalipalvelut sekä heikossa asemassa olevien asiakkaiden ja energiaköyhyydestä kärsivien saatavilla olevat palvelut, olisi annettava tietoa. Tähän voi sisältyä tarkempia tietoja sosiaalisista hinnoista, alennuksista ja muista tukimuodoista sekä ohjeita näiden palvelujen käytöstä.
- Vapaaehtoisein tietokenttiin voidaan sisällyttää tietoa kansallisen lainsäädännön mukaisista erityisistä kuluttajan oikeuksista tai velvoitteista.
- Yhteenvedossa olisi tarvittaessa ilmoitettava, onko saatavilla muita kieliversioita tai käännöksiä.